

Asia: VN/7046/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Verohallinnolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta.

Yleistä

Virvoitusjuomaveron tuoteryhmien ja verotason porrastus sokeripitoisuuden perusteella kuuteen eri verotasaan nykyisen kahden tason sijaan on merkittävä muutos verovelvollisten ja Verohallinnon kannalta. Tuoteryhmien määrän lisääntyessä tuotteiden koostumustietoja kuten sokeripitoisuus, tulee tarkastella yhä tarkemmalla tasolla.

Ehdotetulla virvoitusjuomaveron kokonaisuutoksella olisi vaikutusta kaikkiin Verohallinnon toimintoihin, kuten tietojärjestelmään, virkailijakoulutukseen, asiakasohjeistukseen, -neuvontaan ja viestintään sekä valvontaan. Työn kohdentuminen muuttuisi käyttöönoton edetessä niin, että ensimmäisinä vuosina painottuisivat viestintä, asiakaspalvelu ja neuvonta. Myöhemmin työtehtävät keskittyisivät enemmän verovalvontaan sekä mahdollisesti muutoksenhakuasioiden käsittelyyn. Esitysluonnoksessa on kyse aiemmin vahvistetun virvoitusjuomaverolain muutoksen 651/2023 muuttamisesta, joka hyväksyttiin 2023 ja jonka oli tarkoitus tulla voimaan valtiotukitarkastelun jälkeen ja jota varten tietojärjestelmämuutoksia on jo valmisteltu. Tästä syystä nyt kyseessä olevan esitysluonnoksen kustannusvaikutukset ovat vähäisiä. Ehdotetut muutokset ovat Verohallinnossa toimeenpantavissa ehdotetussa aikataulussa.

Pakkaamattoman juoman verollinen valmistus

Esityksen mukaan tuotteen ilmoittaminen pakkaamattomana tuotteena edellyttäisi sitä, että tuotteet luovutetaan samasta elintarvikkeen luovutuspaikasta kuin missä ne on tehty. Esitys jättää avoimeksi, mikä olisi niiden juomien verotuksellinen asema, jotka valmistetaan paikan päällä elintarvikkeen luovutuspaikassa, mutta jotka valmistetaan käyttämällä osittain myös muualla valmistettuja juoman osia. Verohallinto pyytää täsmentämään esitysluonnokseen, että missä nimenomaisissa juoman valmistustilanteissa on kyse laissa tarkoitetusta pakkaamattoman juoman verollisesta valmistuksesta, josta suoritetaan alimman verotason mukainen vero.

Kiinteän juoma-aineksen määritelmä

Nykyisinkin teen kaltaisten tuotteiden (nimike 2106) tunnistaminen ja luokittelu on ollut haastavaa ja työlästä. Lähtökohtaisesti tuotteilla saattaa olla useita vaihtoehtoisia kauppanimikkeitä, joten voi olla vaikeaa erotella mikä juoma on teetä tai muuta haudukejuomaa. Verohallinto ehdottaa harkittavaksi, että teen kaltaiset haudukejuoma-ainekset sekä niistä valmistetut kuumat juomat rajataan soveltamisalan ulkopuolelle kuten teen osalta on tehty.

Verohallinnon käsityksen mukaan kiinteässä muodossa olevien yrttiteet tuotteiden valmistusohjeissa ei pääsääntöisesti mainita sekoitussuhdetta, joka voi vaikeuttaa verotettavan määrän selvittämistä. Verohallinto esittää, että laissa säädettäisiin, millä sekoitussuhteella valmiin juoman määrä lasketaan ja sokeripitoisuutena pidettäisiin enimmäismäärää 15 painoprosenttia.

Muita huomioita

Virvoitusjuomaverolain pienvalmistusta koskevassa säännöksessä ei huomioida tilannetta, jossa valmistaja luovuttaa kulutukseen kiinteitä juoma-aineita, jotka nykyisin verotetaan kiloperusteisesti. Verohallinnon käsityksen mukaan pienvalmistajaa koskevat säännökset soveltuisivat jatkossa myös kiinteiden juoma-ainesten valmistajiin, koska näiden tuotteiden vero määräytyy jatkossa saatavan juomamäärän (litra) eikä tuotteen painon (kilo) mukaan. Tämä olisi hyvä täsmentää hallituksen esityksen perusteluissa.

Kaleva Anne
Verohallinto